

Upplevelser av traumatiska erfarenheter hos mödrar med IF

Tommie Forslund, forskare

SUF-Kunskapscentrum, Region Uppsala

tommie.forslund@regionuppsala.se

Psykologiska institutionen, Stockholms universitet

tommie.forslund@psychology.su.se

Not. Presentationen utgår från Mathias Westins examensarbete vid psykologprogrammet,
Psykologiska institutionen, Stockholms universitet

Stort tack också till Anna Blomkvist & Pehr Granqvist

Syfte och frågeställningar

Centrala kunskapsluckor

Vi och andra har funnit "att" traumatiska erfarenheter kan spela roll för föräldrabetende för personer med IF.

- En fråga som kvarstår dock är "hur" mödrar med mild IF representerar traumatiska erfarenheter och hur ev. skillnader i detta relaterar till skydd- och risk v.g. barns anknytning
 - Kvalitativ analys av hur trauma kommer till uttryck i intervjuer om sådana erfarenheter kan ev. belysa hur dessa har bearbetats av mödrarna och kopplingar mellan trauma och barns anknytning.

Syfte & Forskningsfrågor

- *Hur representerar mödrar med lindrig IF traumatiska erfarenheter?*
- *Kan kvalitativa skillnader i dessa representationer kring trauma identifieras hos mödrar vars barn har olika anknytningsmönster?*

Resultat

Tema 1: känslomässigt deltagande i intervjun

- 1.1. Öppenhet
- 1.2. Känslomässig förmedling
- 1.3. Förmåga att ta plats

Mödrar till barn som kodades som desorganiserade:

- Var mer slutna, gav kortfattade svar och få spontana fördjupningar
- Uppvisade svårigheter att tala om känslor: svarade mer informativt, tycktes hålla känslor ifrån sig, svarade emotionellt flackt och var "distanserade"
- Tog mindre plats: intervjuaren blev mer styrande, t.ex. genom följdfrågor

"Ärligt talat har jag inte haft någon reaktion alls", "svårt att sörja"

Resultat

Tema 4: traumats närvaro i medvetandet

4.1 Triggers

4.2. Förminskande av trauman

4.3. Dåtid och nutid

Mödrar till barn som kodades som desorganiserade:

- Beskriver i större utsträckning "triggers", t.ex. när de ser vuxna som slåss eller när det dunsar i golvet, och formuleringar som "jag klarar inte av..."
- Ger exempel på hur de förminskar trauman:
"...slår bort det helt och låtsas som att det inte har hänt..."
- Gör i större utsträckning åtskillnad mellan å ena sida den de var "då när det hände" och den person de blivit.

Take home messages

Förebyggande arbete är centralt: Hur kan vi minska risken att personer med IF utsätts för traumatiska erfarenheter?

- Se t.ex. det gruppbaseade våldsförebyggande programmet VIP – Viktig Intressant person, som utvecklats speciellt för personer med IF.
 - <https://www.eskilstuna.se/omsorg-och-stod/funktionsnedsattning/vuxna/utbildning-och-forhallningssatt-inom-funktionshinderområdet/vip-programmet.html>

Det är viktigt att våga fråga om traumatiska erfarenheter: Hur kan vi bli bättre på att fråga personer med IF om detta?

- Se t.ex. anpassat material, med bild-stöd, som utvecklats för att underlätta samtal om våldsutsatthet.
 - <https://www.vgregion.se/ov/dart/fardigt-material/samtal-om-vald/>

Det är viktigt att bereda möjlighet för personer med IF att bearbeta traumatiska erfarenheter: hur kan vi bli bättre på detta?

- Kuratorer och psykologer med kunskap om kognitiva svårigheter?